

ARCHEOLOGIENOTA 2021F460

Diest-Tessenderloseweg

DEEL II – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN
TOEGEVOEGD AAN HET VERSLAG VAN RESULTATEN VAN
HET BUREAUONDERZOEK

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES
RAPPORT 38

Atelier Ilse Roovers
Bergstraat 39
2861 Onze-Lieve-Vrouw-Waver
0495 / 88 72 88

© Atelier Ilse Roovers, Archeologische studies, 2021, 38.

Illustratie voorblad: detail uit de kaart van Fricx van 1712.

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve mij de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken. Deze uitgave mag niet zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Atelier Ilse Roovers aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ARCHEOLOGIENOTA 2021F460

Diest (Deurne) - Tessenderloseweg

DEEL II – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN TOEGEVOEGD AAN HET VERSLAG VAN RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Ilse Roovers

Onze-Lieve-Vrouw-Waver
2021

Inhoudstafel

DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1	INLEIDING	5
1.1	Administratieve fiche	5
1.2	Aanleiding vooronderzoek	6
1.3	Impact op de bodem van de geplande werken.....	7
2	RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK	10
3	KEUZE VAN HET VERVOLGONDERZOEK	12
4	VOORGESTELDE MAATREGELEN	14
4.1	Werfcontrole	14
4.2	Landschappelijk booronderzoek	14
4.3	Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	15
4.4	Mogelijk vervolgtraject	15
	Bibliografische referenties.....	17
	Lijst van figuren.....	17

1 INLEIDING

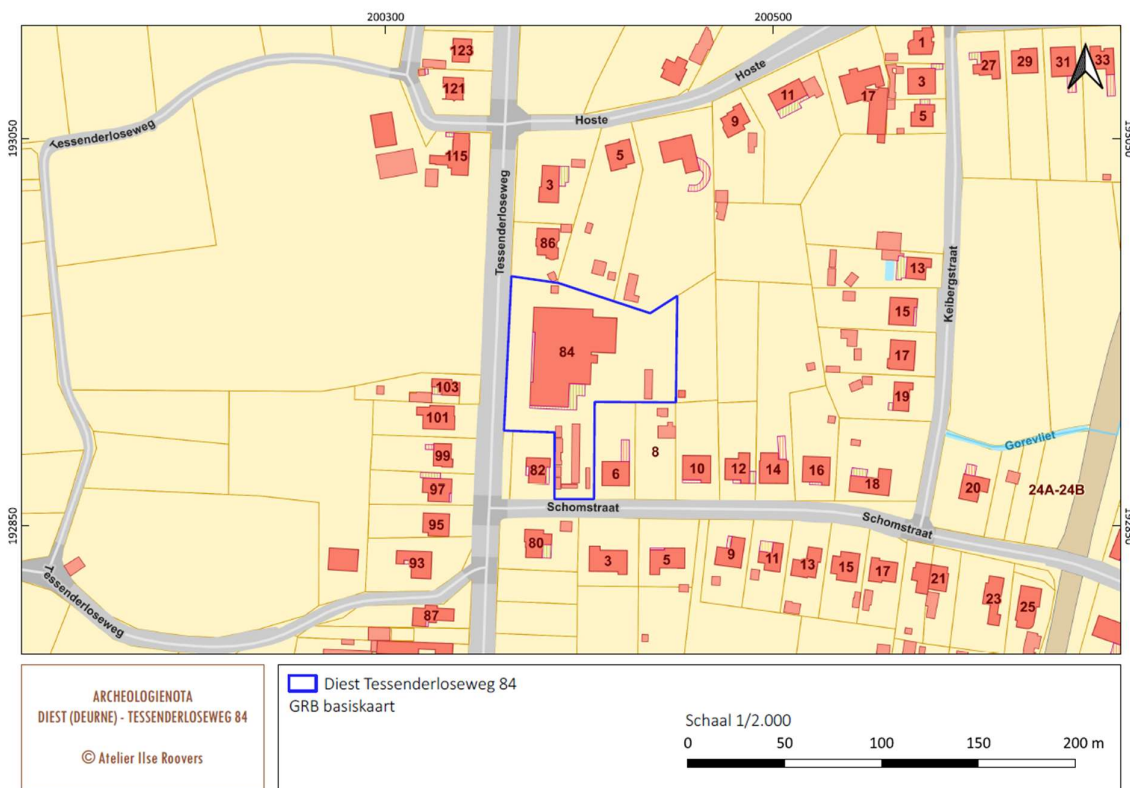
1.1 Administratieve fiche

Project	Archeologienota Diest-Tessenderloseweg	
Projectcode	2021F460	
Oppervlakte terrein	6.278,69 m ²	
Geplande bodemingreep	Stedenbouwkundige handeling - sloop van een winkel en parking	
Oppervlakte bodemingreep	ca. 5.566 m ²	
Wetgeving	De wetgeving met betrekking tot de archeologie: het onroerend erfgoed decreet van 12 juli 2013 en het onroerend erfgoed besluit van 16 mei 2014, die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016, gewijzigd op 18 juli 2017 en met terugwerkende kracht toepasbaar vanaf 1 juni 2017.	
Gemeente	Diest	
Provincie	Vlaams-Brabant	
Arrondissement	Leuven	
Kadastrale gegevens	Diest, 6 ^{de} afdeling, sectie A nr. 380 A	
Bounding Box	X	Y
	200365.1	192978.5
	200450.2	192863.3
Autorisatie	Ilse Roovers, OE/ERK/Archeoloog/2019/00032	
Auteur	Ilse Roovers	
Onderzoekstermijn	Oktober 2021	
Trefwoorden	Archeologienota, bureaustudie, Zuiderkempen, Noordelijk Hageland, Diest.	

1.2 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek is de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een **stedenbouwkundige handeling**. Het betreft een aanvraag voor de boven- en ondergrondse **sloop** van een winkelcomplex met parking. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt 6.278,69 m². De zone waar **bodemingrepen** zijn gepland, bedraagt 5.566 m². Het plangebied is gelegen aan de Tessenderloseweg 84 te Diest en omvat het kadastraal perceel, Diest, 6de afdeling, sectie A nr. 145 D (Figuur 1).

Momenteel kan geen uitgebreid archeologisch vooronderzoek uitgevoerd worden omwille van praktische redenen. Controleboringen¹ en/of een landschappelijk booronderzoek zijn niet mogelijk omdat het terrein grotendeels verhard is. Daarom berust de huidige archeologienota op de gegevens die zijn verzameld uit het bureauonderzoek en wordt er geopteerd voor een **uitgesteld vervolgtraject**.

Figuur 1: Afbakening van het plangebied op het grootschalig referentie bestand (bron: geopunt)

¹ Code van Goede Praktijk versie 4, p. 49. Controleboringen dienen om de dikte van de bouwvoor en de diepte van eventuele verstoringen te bepalen.

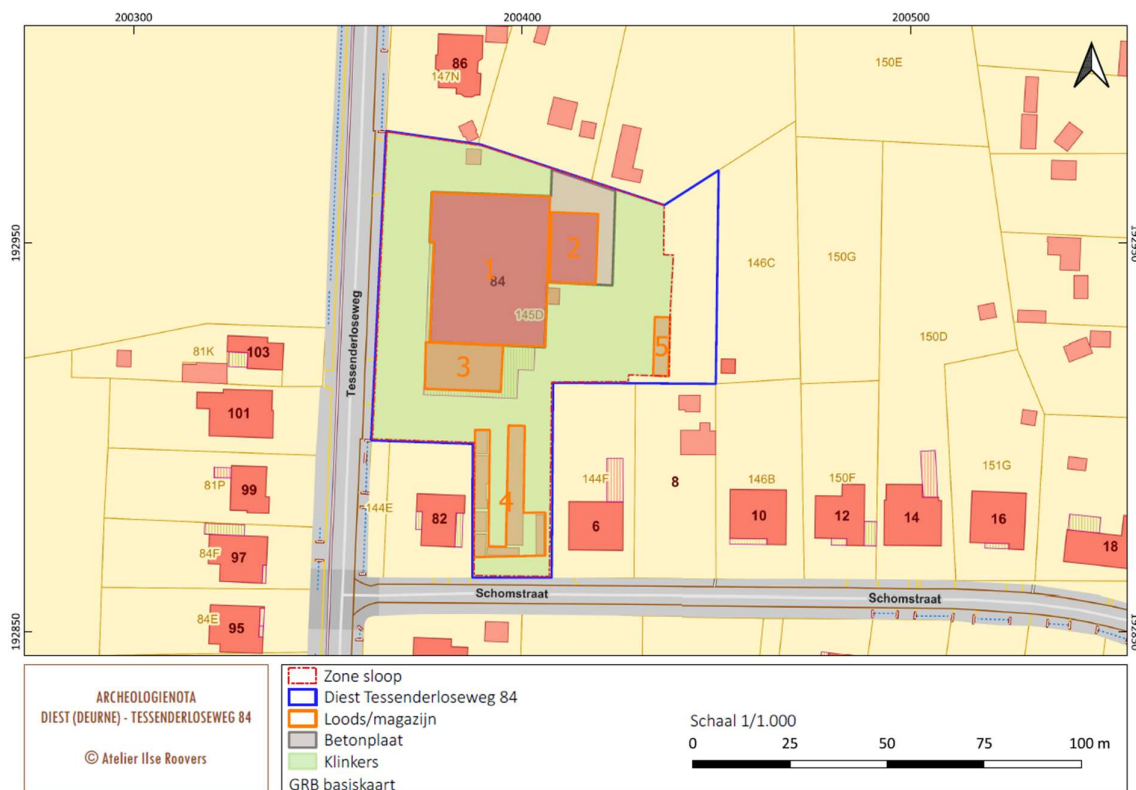
1.3 Impact op de bodem van de geplande werken

De initiatiefnemer vraagt een omgevingsvergunning aan voor een stedenbouwkundige handeling nl. de boven- en ondergrondse sloop van de bestaande verharding. Bij een stedenbouwkundige aanvraag wordt rekening gehouden met de **effectieve verstoring** van het terrein.

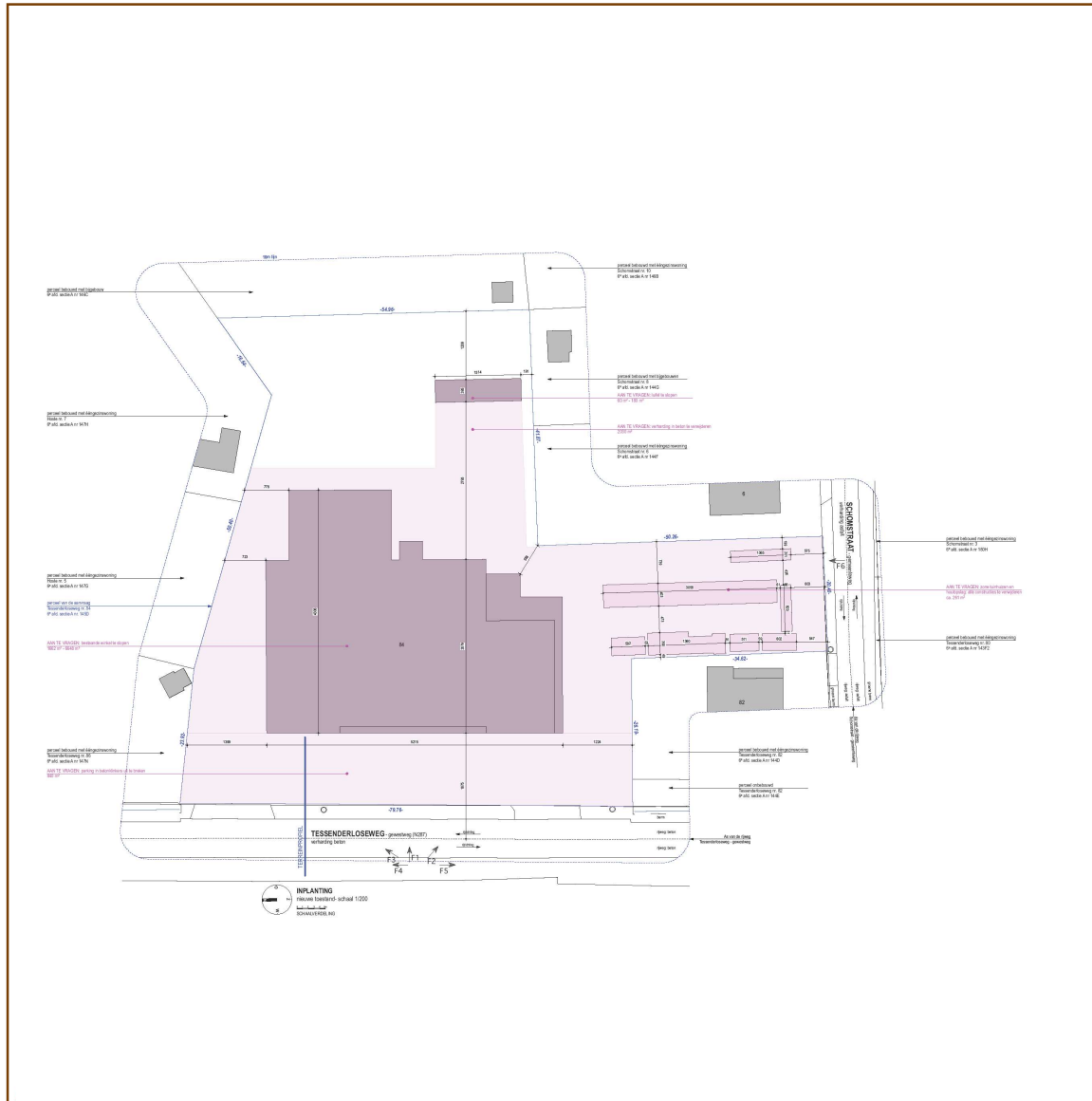
OVERZICHT VAN DE GEPLANDE BODEMIMPACT

- **Constructie 1** is het **hoofdgebouw van het winkelcomplex (1.662m²)**. De constructie is gefundeerd. Het gebouw wordt gedragen door 22 metalen steunpijlers die rusten op een betonnen basis tot op een vermoedelijke diepte van 1m -mv. De vloerbedekking bestaat deels uit betonplaat en betonklinkers. De betonplaten hebben een dikte van 20-25cm. Daaronder bevindt zich vermoedelijk een laag van gestabiliseerd zand van 15 tot 20cm dikte. De betonklinkers zijn 12cm dik. Eronder bevindt zich vermoedelijk een laag van gestabiliseerd zand van 15-20cm dikte. Ter hoogte van de betonnen pijlers zal de bodem diepgaand verstoord zijn. Ze hebben een vermoedelijke diepte van 1m -mv en een basis van 1m². De sloop van de vloerbedekking zal een bodemimpact inhouden van ca. 50cm -mv ter hoogte van de betonplaat en ca. 40cm -mv ter hoogte van de klinkers. De bodem kan mogelijk intact gebleven zijn omdat hier een plaggenbodem aanwezig is. (Figuur 2: code oranje – nr. 1)
- **Constructie 2** is een **luifel (overkapte palletstelling)(200m²)**. De sloop van de constructie houdt geen bodemimpact in omdat deze niet gefundeerd is. De vloerbedekking is beton. De sloop van de vloerbedekking zal een bodemimpact inhouden van ca. 50cm -mv ter hoogte van de betonplaat. De bodem kan mogelijk intact gebleven zijn omdat hier een plaggenbodem aanwezig is. (Figuur 2: code oranje – nr. 2)
- **Constructie 3** is een **luifel (overkapte palletstelling)(200m²)**. De sloop van de constructie houdt geen bodemimpact in omdat deze niet gefundeerd is. De vloerbedekking bestaat uit een gegoten betonplaat. De sloop zal een bodemimpact inhouden van ca. 50 cm -mv. De bodem kan mogelijk intact gebleven zijn omdat hier een plaggenbodem aanwezig is. (Figuur 2: code oranje – nr. 3)
- **Constructie 4** is een **zone met tuinhuizen en een luifel (overkapte draagarmstelling voor houtopslag)(360m²)**. De sloop van de constructies houden geen bodemimpact in omdat ze niet gefundeerd zijn. De vloerbedekking bestaat uit een klinkers. De sloop zal een bodemimpact inhouden van ca. 40 cm -mv. De bodem kan mogelijk intact gebleven zijn omdat hier een plaggenbodem aanwezig is. (Figuur 2: code oranje – nr. 4)
- **Constructie 5** is een **luifel (overkapte palletstelling)(60m²)**. De sloop van de constructie houdt geen bodemimpact in omdat deze niet gefundeerd is. De vloerbedekking bestaat uit een klinkers. De sloop zal een bodemimpact inhouden van ca. 40 cm -mv. De bodem kan mogelijk intact gebleven zijn omdat hier een plaggenbodem aanwezig is. (Figuur 2: code oranje – nr. 5)
De sloop van de **parking** zal een bodemimpact inhouden van ca. 50cm -mv ter hoogte van de betonplaat (3.840m²) en ca. 40cm -mv ter hoogte van de klinkers (216m²). De bodem kan mogelijk intact gebleven zijn omdat hier een plaggenbodem aanwezig is. (Figuur 2: code groen = klinkers, code grijs = betonplaat)

We besluiten dat er bij een stedenbouwkundige aanvraag rekening gehouden wordt met de **effectieve verstoring** van het terrein. De bovengrondse sloop houdt geen bodemimpact in. De **ondergrondse sloop** heeft een impact op de bodem in een zone van **ca. 5.566m²**. De sloop van de parkings en de vloerbedekkingen zullen een beperkte bodemimpact van ca. 0.40m -mv tot 0.50m -mv inhouden. Dit zijn vermoedelijk ondiepe verstoringen met geen of slechts een beperkte bodemimpact. Mogelijk is de C-horizont nog intact bewaard omdat hier een plaggenbodem is gekarteerd. Ter hoogte van de pijlers van het hoofdgebouw is de bodemimpact aanzienlijk en zal de bodem reeds diepgaand verstoord zijn. We merken op dat er zal **niet dieper gegraven worden dan bestaande verstoring omdat alleen sloop is aangevraagd**.

Figuur 2: code oranje = te slopen loods/magazijn waarvan 1: hoofdgebouw, 2: luifel ten oosten van het hoofdgebouw, 3: luifel ten zuiden van het hoofdgebouw, 4: tuinhuisen en houtopslag, 5: luifel, code grijs = te slopen betonplaat, code groen = te verwijderen klinkers (bron: geopunt en AIR)

Figuur 3: Plan van de huidige toestand met aanduiding van de aangevraagde sloopzones op schaal 1/200 (bron: opdrachtgever)

2 RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK

LANDSCHAPPELIJKE CONTEXT

We besluiten dat het plangebied Diest-Tessenderloseweg zich situeert in het Demerland, op de grens van de Zuiderkempes en het Noordelijk Hageland. Het terrein ligt in een lager gelegen zone met in de omgeving verschillende Diestiaan getuigenheuvels en heeft een vlak hoogteverloop tussen + 25.01 en 25.71 m TAW. Het terrein helt lichtjes af naar het zuidoosten waar de Gorevliet ontspringt. Dit terrein is niet overstromingsgevoelig. Het gekarteerde bodemtype is w-Sdmc. Het is een matig natte zandbodem met dikke antropogene humus A-horizont. Vanwege de profielontwikkeling is een plaggenbodem archeologisch interessant omdat de humuslaag is opgehoogd door de mens. De kans op bewaring van archeologische vindplaatsen onder deze antropogene humuslaag is groot omdat de begraven bodem buiten het bereik kon blijven van de ploeg.

De tertiaire afzetting in de ondergrond is de *formatie van Diest* die ca. 11 tot 7 miljoen jaar geleden werd gevormd tijdens het laat-mioceen. Het is een mariene afzetting en vormt een zandpakket dat dagzoomt in Noordoost-België. Het pakket werd afgezet in een zee-inham en bestaat uit grofkorrelig, groen tot bruin zand, is heterogeen van samenstelling en bevat meerdere grindlagen, ijzerzandsteenbanken en klei- en micarijke horizonten. Hierop bevinden zich quaternaire hellings- en/of eolische afzettingen uit het weichseliaan en het vroeg-holoceen. Ter hoogte van het plangebied zijn de afzettingen samengesteld uit zand, lemig zand en zandleem.

ARCHEOLOGISCHE CONTEXT

Binnen het plangebied zijn geen archeologische vondsten geregistreerd. In een straal van 1.5km rond het plangebied namen we alle vondstregistraties in overweging. Op zeven locaties is lithisch materiaal aangetroffen wat het bewijs vormt dat de prehistorische jager-verzamelaar de omgeving bezocht. Het betreft in alle gevallen losse vondsten van één tot enkele lithische artefacten per locatie. Op één locatie werd een grote concentratie (25 ex.) van lithisch materiaal aangetroffen. De vondst van één afslag wordt in het paleolithicum geplaatst, zonder bijkomende informatie over de datering. Op drie locaties wordt het materiaal gedateerd in het neolithicum. De overige steentijdlocaties zijn niet nader gedateerd. De overige vondsten worden gedateerd in de post-middeleeuwen, 17de en 18de eeuw. Vondsten uit de metaaltijden, Romeinse tijd en vroege middeleeuwen werden in de omgeving van het plangebied niet aangetroffen. Aan de hand van het digitaal hoogtemodel stellen we vast dat de meeste vindplaatsen in de hogergelegen zones in het landschap voorkomen. In de nabije omgeving van dit plangebied werden tussen 2017 en 2020 drie archeologische bureaustudies uitgevoerd waarbij telkens een verdergezet vooronderzoek met ingreep in de bodem werd geadviseerd. In twee gevallen werd een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. In de derde bureaustudie werd een landschappelijk booronderzoek geadviseerd. Eén onderzoek is thans voltooid en leverde, naast enkele vondsten van roodbakend geglaazuurd aardewerk dat niet nader gedateerd wordt, geen archeologische sporen op. De erfgoedonderzoeken in de nabije omgeving wijzen op de aanwezigheid van een 17de eeuwse schans en een 18de eeuwse kapel.

HISTORISCHE CONTEXT

In de omgeving zijn verschillende toponiemen aanwezig die eindigen op *-bergen*. Dit zijn indicatieve toponiemen. Op de toppen van deze heuvels werd lithisch materiaal aangetroffen uit het mesolithicum en het neolithiserend mesolithicum. Prof. dr. P.M. Vermeersch stelde vast dat deze vindplaatsen zich op de steile uitlopers van de Diestiaan getuigenheuvels bevinden. Het betreft in bijna alle gevallen ZAfe bodems. Op het einde van de 18de eeuw is het terrein in cultuur gebracht als akker of wei. Het terrein is bebouwd. Er bevindt zich een woning met ten zuiden ervan een driehoekige plaats die begroeid is met struikgewas. Op de mid-19de eeuwse kaarten is het huis niet meer aangeduid maar wel het driehoekige plein. Het terrein blijft onbewoond en in gebruik als weiland tot begin de jaren 2000 wanneer het huidige tuincentrum werd gebouwd. Sindsdien zijn er geen gebouwen bijgekomen of gesloopt.

VERWACHTING EN KANS OP KENNISVERMEERDERING

De kans op kennisvermeerdering inzake steentijdartefactensites wordt als **zeer laag** ingeschat omdat het aanwezige bodemtype een verbrokkelde textuur B-horizont heeft en het terrein niet in een gradiëntzone ligt. Gradiëntzones zijn wel aanwezig in de omgeving op de drogere bodems.

Uit de bureaustudie blijkt dat er een lage kans is op sporensites vanaf het neolithicum tot de middeleeuwen. Er is wel een **kans** op het aantreffen van **post-middeleeuwse sporen met nadruk op 17 en 18de eeuw**. We kunnen momenteel niet nagaan of het bodemprofiel nog intact is omdat het terrein grotendeels verhard is. Aangezien op dit terrein een plaggenbodem is gekarteerd, is de kans reëel dat er onder de humus A-horizont nog intacte sporen en structuren aanwezig zijn die een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de archeologische en historische kennis.

3 KEUZE VAN HET VERVOLGONDERZOEK

Momenteel is er onvoldoende informatie beschikbaar om de aan- of afwezigheid van een archeologische site uit te sluiten of te bevestigen. Daarom wordt bijkomend vooronderzoek geadviseerd conform de Code van Goede Praktijk. We overlopen de beschikbare onderzoeksmethodes om de meest optimale onderzoeksstrategie te bepalen voor het plangebied Diest (Deurne) - Tessenderloseweg.

GEOFYSISCH ONDERZOEK

Deze niet-destructieve prospectiemethode spoort anomalieën op in de bodem via meting van (1) verhoogde weerstand zoals structuren in harde materialen, baksteen, natuursteen, of aarden bouwwerken of van (2) verlaagde weerstand zoals greppelstructuren, waterputten, drinkpoelen e.d. Het onderzoek geeft geen gegevens over de datering van eventuele sporen. Dit onderzoek is nuttig voor het snel verkrijgen van een beeld van het archeologisch potentieel van hele grote terreinen om te helpen bij het bepalen van een opgravingsstrategie.

- Het is in het kader van deze sloopaanvraag niet aan de orde om dit onderzoek uit te voeren in dit plangebied.

VELDKARTERING

Oppervlaktekartering is zeer geschikt om prehistorische en historische vindplaatsen op te sporen en een zicht te bekomen in de inhoudelijke en fysieke kwaliteit van de vindplaatsen. Een veldkartering is niet schadelijk voor het bodemarchief.

- Een verkennende veldprospectie is op dit terrein niet mogelijk omdat het terrein bijna volledig verhard is.

LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

Deze prospectiemethode wordt toegepast om inzicht te verkrijgen in de bodemgesteldheid en de mate van bodemverstoring. Daarmee wordt de archeologische verwachting getoetst en kunnen uitspraken worden gedaan over de gaafheid van eventuele aanwezige archeologische vindplaatsen. Een landschappelijk bodemonderzoek is niet schadelijk voor het bodemarchief binnen het plangebied.

- Een landschappelijk bodemonderzoek is de beste onderzoeksstrategie voor dit plangebied. We lichten de maatregel toe onder punt 4.

VERKENNEND EN WAARDEREND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK, PROEFPUTTEN ONDERZOEK IN FUNCTIE VAN STEENTIJD ARTEFACTENSITES

Deze onderzoeksmethoden zijn zeer geschikt om prehistorische sites van jager-verzamelaars in kaart te brengen. Dit onderzoek is niet schadelijk voor het bodemarchief. Het waarderend onderzoek laat toe een beeld te vormen van de horizontale spreiding van de site. Aan de hand van proefputten wordt de verticale spreiding van de site onderzocht. Dit type van onderzoek wordt aanbevolen wanneer het landschappelijk bodemonderzoek uitwijst dat er een paleobodem aanwezig is. De kans op het aantreffen van een in situ bewaarde steentijdvindplaats is dan reëel.

- Vermits op basis van het bureauonderzoek geen goed bewaarde prehistorische sites worden verwacht, worden deze methodes van vooronderzoek niet aanbevolen.
- De gekarteerde plaggenbodems bieden te weinig potentieel inzake de bewaring van steentijdsites omdat de B-horizont gedegenerieerd is. Het bodemtype w-Sdmc heeft een verbrokkelde textuur B-horizont.
- Prof. dr. P.M. Vermeersch analyseerde de steentijd vindplaatsen uit het mesolithicum en het neolithiserend mesolithicum in deze regio. Hij stelt vast dat de prehistorische vindplaatsen gelegen zijn op de steile uitlopers van de Diestiaan getuigenheuvels. Het betreft in bijna alle gevallen ZAfe bodems² (38 van de 44 vindplaatsen bevinden zich op ZAfe bodem). ZAfe bodems

² VERMEERSCH P.-M. 1976, p. 237-239.

zijn zeer droge tot matig natte zandgronden met humus en/of ijzer B-horizont en met stenige fase op geelachtig of groenachtig stenig materiaal en bevinden zich op de toppen van de heuvels.

- Het terrein ligt niet in een gradiëntzone. Gradiëntzones zijn wel aanwezig in de omgeving op de drogere bodems. Dit argument neemt evenwel niet weg dat er ook in laaggelegen gebieden archeologische vondsten, sporen en structuren kunnen worden aangetroffen maar een kosten-batenanalyse toont aan dat dit onderzoek te duur is voor dit plangebied.

Vanuit een kosten-batenanalyse is verder *doelgericht* onderzoek naar steentijdsites niet te verantwoorden. Het is in het kader van deze sloopaanvraag niet aan de orde om dit onderzoek uit te voeren in dit plangebied. Er wordt geen specifiek vervolgonderzoek naar steentijdsites geadviseerd.

METAALDETECTIE

Deze niet-destructieve prospectiemethode dient voor het opsporen van metalen objecten.

- Het is niet nuttig om metaaldetectie toe te passen omdat het terrein grotendeels verhard is. Het is in het kader van deze sloopaanvraag ook niet aan de orde om dit onderzoek momenteel te adviseren in dit plangebied.

PROEFSLEUVENONDERZOEK

Proefsleuven zijn zeer geschikt om sporensites te lokaliseren en te evalueren. Zij geven informatie over de aan- en afwezigheid, de aard, omvang en kwaliteit van het archeologisch erfgoed, en geven de archeologische niveaus aan. Ze maken het mogelijk om de kosten van eventueel vervolgonderzoek in te schatten. Dit onderzoek is schadelijk voor het bodemarchief. Indien prehistorische sites aanwezig zijn, dienen deze voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek onderzocht te worden. Proefsleuven zijn enkel nuttig indien het landschappelijk bodemonderzoek aangeeft dat de bodem niet te sterk vergraven is en er een reële verwachting is op sporensites.

- Het is in het kader van deze sloopaanvraag niet aan de orde om dit onderzoek momenteel te adviseren in dit plangebied.

4 VOORGESTELDE MAATREGELEN

Een gefundeerd advies voor vrijgave is thans niet mogelijk voor het plangebied Diest (Deurne) – Tessenderloseweg. Aangezien de sloopaanvraag een stedenbouwkundige handeling is, dient er rekening gehouden te worden met de effectieve verstoring van het terrein.

We kunnen momenteel niet nagaan of het bodemprofiel nog intact is of verstoord werd door de bouw van het winkelcomplex. Uitvoering van controleboringen³ om de dikte van de bouwvoor te kennen en de diepte te bepalen tot waar eventuele verstoringen gaan, is niet mogelijk. Daarom adviseren we een bijkomend vooronderzoek door middel van een **werfcontrole gecombineerd met een landschappelijk booronderzoek**.

4.1 Wurfcontrole

Het doel van de werfcontrole is maatregelen te nemen om **bijkomende verstoringen** te **vermijden**. Uit de bureaustudie blijkt dat de gekende bodemverstoringen mogelijk alleen de humus A-horizont hebben verstoord. Eventueel is de C-horizont nog intact bewaard. Indien archeologische sites aanwezig zouden zijn, dient er dan ook gestreefd te worden naar een **behoud in situ**.

Tijdens de werfcontrole dient de erkende archeoloog **instructies** te geven met betrekking tot de uitvoering van de sloop. Er mag **geen vrachtverkeer** meer plaatsvinden in de zones waar de verharding is weggehaald. Zo wordt vermeden dat er ondergrondse schade wordt aangebracht door druk. Er mag **niet dieper gegraven worden dan de aanwezige verstoring**.

4.2 Landschappelijk booronderzoek

Het landschappelijk booronderzoek dient uitgevoerd te worden conform de bepalingen van de Code van Goede Praktijk.⁴ Het onderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname⁵. Het landschappelijk booronderzoek kan uitgevoerd worden **in combinatie met de werfcontrole**.

De boringen worden manueel uitgevoerd met een gutsboor (minimale diameter 3 cm) of een Edelmanboor (minimale diameter van 7 cm). Indien het gebruik van gutsboren of Edelmanboren niet mogelijk is door de samenstelling van de ondergrond, worden boren gebruikt die aangepast zijn aan deze ondergrond. De gehanteerde boor laat steeds toe om een natuurgetrouwe doorsnede te bekomen van de aanwezige aardkundige eenheden.

Er worden een **tiental boringen** voorgesteld (Figuur 4). Het voorstel is **indicatief**. De boorpunten worden zodanig verspreid dat er een voldoende inzicht wordt verkregen in de bodemopbouw van dit plangebied. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een aardkundige of assistent-aardkundige met ervaring met de bodem- en sedimenttypes die in het projectgebied voorkomen. De lokalisering van de boorpunten gebeurt met xyz-coördinaten (planimetrie in Lambertcoördinaten (EPSG:31370), altimetrie ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing).

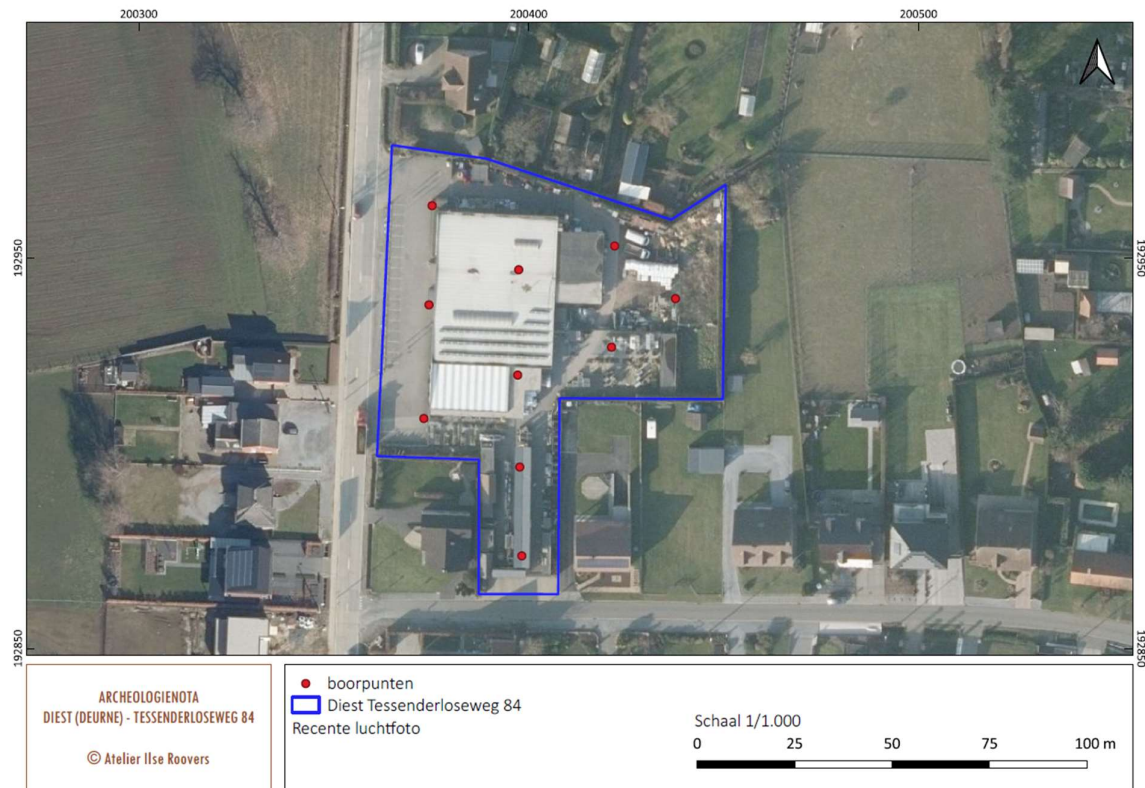
Er wordt geboord totdat het boorprofiel alle aardkundige eenheden omvat waarin archeologische sites in stratigrafisch primaire positie kunnen voorkomen die relevant zijn voor de vraagstellingen van het onderzoek.

³ Code van Goede Praktijk versie 4, p. 49.

⁴ Code Van Goede Praktijk versie 4, p. 50-52.

⁵ Code van Goede Praktijk versie 4, p. 50.

Alle boringen worden in het veld beschreven. Deze beschrijving bevat minstens de gegevens zoals opgenomen in de boorlijst. Een selectie van representatieve boorprofielen wordt opgelegd en tegen een egale en neutrale achtergrond in detail gefotografeerd, waarbij de stratigrafische volgorde wordt aangehouden, en de dikte van elke aardkundige eenheid overeenstemt met de dikte zoals ze opgeboord werd, met aanduiding van boven- en onderzijde.

Figuur 4: Voorstel voor de boorpunten (bron: geopunt.be)

4.3 Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn **geen** afwijkingen voorzien. Indien tijdens het onderzoek blijkt dat afwijkingen om dwingende redenen nodig zijn, zal dit worden gemotiveerd en gemeld aan de betrokken erfgoedconsulent van het agentschap onroerend erfgoed.

4.4 Mogelijk vervolgtraject

De volgende onderzoeksvragen dienen beantwoord te worden via de werfcontrole en het landschappelijk bodemonderzoek:

- Is de oorspronkelijke bodem intact?
- Wat is de opbouw van de bodem?
- Hebben er post-depositionele processen plaatsgevonden en welk effect hebben deze gehad op de archeologische resten?
- Zijn er recente verstoringen aanwezig en wat is hun ruimtelijke begrenzing?

Het onderzoeksdoel is bereikt wanneer het vooronderzoek gefundeerde resultaten oplevert over de aard, de omvang en de waarde van het archeologisch bodemarchief in het plangebied. Op deze manier kan een advies geformuleerd worden over de vrijgave van het terrein, een vervolgonderzoek of behoud *in situ*.

Als na de evaluatie van de resultaten van dit vooronderzoek blijkt dat de bodem volledig **verstoord** is, kan het terrein aangeduid worden als “**gebied geen archeologie**”. Bij een toekomstige aanvraag voor verkaveling van gronden of stedenbouwkundige handeling dient dan geen archeologienota te worden opgemaakt.

Als na de evaluatie van de resultaten van het vooronderzoek blijkt dat de bodem **intact** of voldoende intact is, zal bij een toekomstige aanvraag voor verkaveling van gronden of stedenbouwkundige handeling een **vervolgtraject** geadviseerd worden. Het uitvoeren van een vervolgonderzoek met ingreep in de bodem dient door de ambtenaar van ruimtelijke ordening en stedenbouw te worden opgenomen als voorwaarde in een volgende omgevingsvergunning. Het uitvoeren van het programma van maatregelen is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer van een toekomstige verkaveling van gronden of stedenbouwkundige handeling.

Bibliografische referenties

UITGEGEVEN BRONNEN

Agentschap Onroerend Erfgoed, 2019: Code van Goede Praktijk voor de uitvoering en rapportage over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.

ERVYNCK A., DEBRUYNE S. & RIBBENS R. 2015: *Assessment, Een handleiding voor de archeoloog*. Onroerend Erfgoed, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

VERMEERSCH P.-M. 1976: Steentijdmateriaal uit het noordelijk Hageland (Oudheidkundige repertoria Reeks B XI), Brussel.

DIGITALE BRONNEN

Centraal Archeologische Inventaris: cai.erfgoed.net en www.geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geovlaanderen/cai/

Databank ondergrond Vlaanderen: dov.vlaanderen.be

Geopunt Vlaanderen: www.geopunt.be

Lijst van figuren

Figuur 1: Afbakening van het plangebied op het grootschalig referentie bestand (bron: geopunt)

Figuur 2: code oranje = te slopen loods/magazijn waarvan 1: hoofdgebouw, 2: luifel ten oosten van het hoofdgebouw, 3: luifel ten zuiden van het hoofdgebouw, 4: tuinhuisen en houtopslag, 5: luifel, code grijs = te slopen betonplaat, code groen = te verwijderen klinkers (bron: geopunt en AIR)

Figuur 3: Plan van de huidige toestand met aanduiding van de aangevraagde sloopzones op schaal 1/200 (bron: opdrachtgever)

Figuur 4: Voorstel voor de boorpunten (bron: geopunt.be)

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES